

A Tanár úr örökre elhagyta az élet színpadát

Schmidt János gépészmérnök, szövetségünk tiszteletbeli elnöke, igazságügyi szakértő, Tolnay Pál-életműdíjas kollégánk életének 85. évében, 2018. február 27-én elhunyt. Ravatalánál Szűcsborus János mondott búcsúszót az MSzTSz nevében.

A magyar színháztechnika doyenje, Schmidt János okl. gépészmérnök 1933-ban született Zalaegerszegen¹. Érettségi után segédmunkásként kezdett dolgozni a Csepel Vas és Fémművek Öntöde gyárában, itt megtanulta tisztelni az egyszerű szakmunkásokat, akikől sokat tanult. 1964-ben főmechanikusként távozott a gyárból. Pályázat útján akkor került a Magyar Állami Operaházba, ahol műszaki vezetőként dolgozott a hidraulikus színpadgépezet megmentésén. Itt ejtette rabul a színpad világa. Közben 1966-ban megszerezte diplomáját a BME Gépészmérnöki Karán. Az operaházi hidraulikus színpadgépezet felújítását 1967-ben abba kellett hagynia.

1967-ben pályázat útján a Fővárosi Tanácsnál kapott állást, ahol az akkor tizenhét fővárosi tanácsai színházat összefogó Színházi Műszaki Iroda igazgatójaként dolgozott. Miután a főváros a Kulturális Minisztériumtól átvette a budapesti színházak felügyeletét, létrehozta a Színházak Műszaki Irodáját, amely a Madách Színházban működött, az „albérlétér” négy évig a Madách Színház főmérnöki tisztjét is ellátta. Több budapesti színház rekonstrukcióját irányította (pl. Radnóti Színház, Bábszínház, a jelenlegi Kolibri Színház, Új Színház, Operettszínház stb.).

1972-ben a Színházak Műszaki Irodáját összevonták a Fővárosi Tanács Művelődési Főosztály Műszaki Irodájával, ahol mint igazgatóhelyettes dogozott. A színházak mellett szakközépiskolák, múzeumok és a könyvtárak műszaki munkái is hozzá tartoztak.

1987-ben a József Attila Színház főmérnökeként hajtotta végre a színház felújítását. Még ebben az évben a Pestlőrincen épülő Színházak Központi Műtermei építkezésének vezetését vette át, és az átadás után 1993-ig igazgatta az

intézményt, innen ment nyugdíjba 42 évi munkaviszony után. Nyugdíjasként két évig a Budapesti Kamaraszínház főmérnöke volt.

A Művelődési Minisztérium felkérésére 1969-ben a Színház- és Filmművészeti Egyetemen átvette a Felsőfokú Színházi Műszaki Vezetőképző² tanfolyam ügyét, amelynek 38 évig volt vezetője, tanára. Tananyagaiból színházi műszakiak szárai tanultak. 1972-ben előkészítette és megszervezte a színházi díszítő, zsinóros és alsógépezelő, hangosító és világosító tanfolyamokat, melyekhez írt jegyzeteit ma is használják. Tanítványaitól a Tanár úr megszólítást érdemelte ki.

A Magyar SzínházTechnikai Szövetség megalkalulása után, annak első közgyűlésén tiszteletbeli elnökké választották. Színháztechnikai tudása, több évtizedes tapasztalata, oktató-nevelő munkája elismeréseként 2014-ben elsőként vette át a szövetség Tolnay Pál-életműdíját.

1969-től színháztechnikai szakértő, szinte az ország minden színházában végzett rendszeres

ellenőrzéseket. 1970-től az Igazságügyi Minisztérium szakértője színházi, cirkusz és vidámparki területeken, 42 éves szakértői munkáját Örökös Tagság oklevéllel jutalmazták. 2006-tól a Mérnöki Kamara tagja és szakértője a daruk, emelőberendezések, emelőszerkezetek és a munkabiztonság témakörökben.

A színháztechnikai szakma megdöbbenéssel és mély megrendüléssel értesült Schmidt János haláláról. Sokoldalú tevékenységéről most két írással emlékezünk meg, az egyikben egykori munkatársa, Korponai Ferenc a szakértői tevékenységét méltatja. A másikat ő maga írta a Színházi Műszaki Vezetőképző irányításának átvétele után 1973-ban, cikke a METESZ Optikai, Akusztikai és Filmtechnikai Egyesület (ahol akkor már Színháztechnikai Szakosztály is működött) Kép- és Hangtechnika folyóiratában jelent meg. Oktatási terveit a rákövetkező évtizedekben valósította meg.

SZABÓ-JILEK IVÁN

¹ 80. születésnapja alkalmából életéről a SZÍNPAD 2013. 3. száma közölt méltatást Korponai Ferenc tollából (lásd: 32–33. old.)

² A Műszaki Vezetőképző gondolatát a Nemzeti Színház ma már elhunyt főmérnöke, Ölveczky Miklós vetette fel még a 60-as évek elején (ő is ilyen iskolában tanult az NDK-ban). A Nemzeti Színház akkori gazdasági igazgatója, később a Művelődésügyi Minisztérium főosztályvezetője, Malonyai Dezső erősen pártolta az ügyet. Maga is sokáig oktatott a magyarországi tanfolyamon. A tematika kidolgozásában oroszlánrésze volt Óvári Győzőnek, a Vígyszínház főmérnökének. Az oktatás így kezdődött meg. Ölveczky 1969-ben engedéllyel Skandináviába települt.